

26.09.2018

Asia/7

§ 241

Valtuutettu Alviina Alametsän aloite julkisten tilojen turvallisuuden lisäämiseksi ja seksuaalisen häirinnän estämiseksi

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Alametsä Alviina Aloite Kvsto 31012018 5
- 2 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää toimenpiteitä julkisissa tiloissa tapahtuvan seksuaalisen häirinnän kitkemiseksi yhteistyössä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Aloitteessa todetaan, että on tärkeää selvittää pitkällä tähtäimellä, kuinka kaupunki voi ennaltaehkäistä seksuaalista häirintää ja ahdistelua paitsi kaupungin toimipisteissä ja palveluissa, myös julkisissa tiloissa kuten joukkoliikenteessä.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki ryhtyy yhdessä sopivien yhteistyökumppaneiden kanssa hyödyntämään uusia keinoja seksuaalisen väkivallan ja häirinnän poistamiseksi sekä kartoittaa onnistuneita esimerkkejä häirinnän ehkäisemiseksi muista kaupungeista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Kaupunginhallitus viittaa Helsingin seu-

dun liikenne-kuntayhtymän (HSL) lausuntoon. Kaupunginhallitus viittaa edelleen seksuaalisen häirinnän kitkemisestä kaupungin toimipisteissä ja palveluissa kaupunginvaltuuston 16.5.2018 § 114 käsittelemään valtuutettu Katju Aron aloitteeseen seksuaalisen häirinnän estämisestä Helsingin kaupungin työpaikoilla ja palveluissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että Helsingissä on hyvä turvallisuustilanne. Helsingin kaupungin turvallisuus- ja valmiusyksikkö toteuttaa yhdessä yhteistyötoimijoiden kanssa turvallisuustutkimuksen joka 3. vuosi. Helsingissä on tehty asukkaille suunnattuja turvallisuuskyselyjä kolmen vuoden välein vuodesta 2003 lähtien (2006, 2009, 2012 ja 2015). Kyselyt on toteutettu eri vuosina mahdollisimman samalla tavalla satunnaisotantaan perustuvina väestökyselyinä. Viimeisimpään vuoden 2015 tutkimukseen vastasi yli 4 000 iältään 15-74 -vuotiasta helsinkiläistä. Koettu turvallisuus on indikaattori, jota seurataan myös muiden Pohjoismaiden pääkaupungeissa. Koettu turvallisuus ja turvallisuuden tunne ovat subjektiivisia näkemyksiä, jotka täydentävät rikostilastoissa ilmenevien tapausten esiintyvyyttä. Seksuaalisen ahdistelun ilmoittaminen poliisille voi olla turhan vähäistä tapausten aktuaaliseen lukumäärään nähden.

Viimeisimmästä tutkimuksesta löytyy muutama kohta, joiden perusteella voidaan todeta, että asukkaiden turvallisuudentunne seksuaalirikosten kontekstissa on heikentynyt aiemmasta. Seksuaalisuutta loukkaavasta nimittelystä kertoivat etenkin nuoret naisvastaajat. Joka viides 15-34 -vuotias naisvastaaja kertoi kokeneensa seksuaalisuutta loukkaavaa nimittelyä kuluneen vuoden aikana. Myös häiritsevää seksuaalinen ehdottelu tai ahdistelu puhelimesta tai internetissä koskettaa etenkin nuoria naisia, joskin se on nimittelyä harvinaisempaa. Lisäksi tutkimustuloksissa käsitellään naisten huolestuneisuutta seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta. Siinä tapahtui tutkimuksen mukaan heikentymistä vuosina 2012-2015. Naisten huolestuneisuus seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta väheni vuodesta 2003 aina vuoteen 2012. Vuoden 2015 kyselyn tietojen mukaan tilanne on nyt heikentynyt; asiassa on palattu vuoden 2003 tasolle. Muiden kuin suomen- tai ruotsinkielisten naisvastaajien keskuudessa tilanne oli vieläkin huonompi. Heistä peräti 38 prosenttia oli huolestunut seksuaalisesta häirinnästä vähintäänkin melko paljon. Ero on tilastollisesti erittäin merkitsevää. Nuorten naisten huoli seksuaalirikoksen kohteeksi joutumisesta on huomattavan paljon suurempi kuin edellisessä Helsingin turvallisuustutkimuksessa. Kyselyyn vastanneista alle 20-vuotiaista naisista lähes 40 prosenttia on huolissaan tästä asiasta. Seuraava tutkimuskysely toteutetaan vuoden 2018 loppupuolella, jonka jälkeen saadaan tietoon, miten tilanne on keskimäärin kehittynyt Helsingin kaupungissa vuosina 2015-2018.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungilla ja Helsingin poliisilaitoksella on vakiintuneet yhteistyökäytännöt turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantamiseksi. Poliisilaitoksen yhteyshenkilö, poliisikoordinaattori, on ollut sijoitettuna Helsingin kaupunginkanslian hallinto-osaston turvallisuus- ja valmiusyksikköön vuodesta 2007 lähtien. Tieto mahdollisista häirintäherkistä paikoista välittyy Helsingin kaupungin ja Helsingin poliisilaitoksen välillä myös Helsingin poliisilaitoksen YJT Pro -yhteistyöryhmän kautta, jonka kokoonpanoon kuuluu myös HSL. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden yhteistyöryhmässä käydään kuukausittain läpi kaupungin alueen tapahtumia ja trendejä turvallisuuden osalta. Yhteistyön tuloksena ongelmiin puututaan osapuolten välisellä yhteistyöllä. Poliisi voi esimerkiksi lisätä valvontaa alueella ja turvallisuus- ja valmiusyksikkö koota asiaan puuttumiseksi alueella toimivat tahot yhteen.

HSL toteaa lausunnossaan turvallisuuden olevan osa kaikkea toimintaansa. Päivittäisen turvallisuuden osalta on panostettu näkyvään valvontaan liikennehenkilökunnan ja järjestyksenvalvojen avulla. Liikennehenkilökunta ja järjestyksenvalvojat on ohjeistettu puuttumaan epäasialliseen käytökseen matalalla kynnyksellä, jotta matkustaminen olisi jatkossakin turvallista ja vaivatonta. Osana joukkoliikenteen turvallisuusohjelmaa meneillään on selvitys vaihtoehdoista, joilla palautetta voi antaa mobiilisovelluksella.

Kaupunginhallitus toteaa, että turvallisuus- ja valmiusyksikkö yhdessä muiden turvallisuustoimijoiden kanssa seuraa ja kartoittaa turvallisuuskäytäntöjä muissa maissa osana normaalia toimintaansa. On kehitetty muun muassa sovelluksia seksuaalisen ahdistelun ehkäisemiseksi ja seksuaalisen häirinnän kokemuksesta ilmoittamiseksi. Esimerkeissä pyritään vaikuttamaan puuttumisen kulttuuriin erilaisin tiedotuskampanjoin. Kuten HSL lausunnossaan toteaa, osallistamalla yhteiskuntaa erilaisin tiedotuskampanjoin turvallisuuden osalta voidaan luoda yhteisiä normeja, jotka velvoittavat meitä kaikkia. Näillä toimilla alennetaan kynnystä puuttua häirintä- ja syrjintätapauksiin.

Helsingin kaupungilla on lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmä, jossa kaupungin edustajien lisäksi toimikaudella 2017-2018 ovat mukana Helsingin poliisilaitos, Helsingin syyttäjänvirasto, Rikosuhripäivystys, Pääkaupunkiseudun turvakoti, Lyömätön linja, Mannerheimin lastensuojeluliitto ja Monika Naiset ry. Työryhmä tekee esityksiä lähisuhdeväkivaltaa ehkäisevistä toimenpiteistä, tiedotuksesta ja koulutuksesta. Työryhmän tehtävänä on lisäksi vastata asukkaille tarkoitettujen ohjeiden tuottamisesta ja tiedotuskampanjasta. Työryhmän mahdollisen jatkokauden asettamisen yhteydessä on luontevaa tarkastella seksuaalisen häirinnän ja ahdistelun estämistä osana yhteistyöryhmän koordinoituvastuuta ja kutsua ryhmään tarvittavat asiantuntijatahot.

26.09.2018

Asia/7

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi

Liitteet

1 Vastine 6.8.2018, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.09.2018 § 526

HEL 2018-001301 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Alviina Alametsän aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Johanna Seppälä, osallisuus- ja vuorovaikutuspäällikkö, puhelin: 310 79780
johanna.m.seppala(a)hel.fi